

Gola Seenaa Irraa

Description

Aaqilli/qaroon namaa tokko gafa tokko mucaa ofiitinakkana jedhe,â€“Ilma koo yommuu balaan sitti buâ€“uu garmalee aarte abdii hin kÃ½tin. Kuni dhugumatti Rabbii ofii ilaachise yaada badaa qabaachutin wal qixxaata. Akkasumas diinaf gammachuu kenna. Namoota birootti hin baacin/itti of hin jajin. Dhugumatti yeroo maraa ani nama tokkotti baacu namni biraas akkasuma natti baaca. Addunyaa tana keessatti namni galte(target) xiyyoota wal duraa duban itti dhufaniiti. Gariin bira darbuu,gariin ni hanqatu(bira hin gahan),gariin mirgaa isaatti kufu,gariin bitaa isaatti kufu,gariin immoo isa waraanu. Beeki hojii gaarii kamifiyyuu mindaa(ajrii) ni argatta. Akkuma ati nama waliin daldaaltu,namoonnis akkasuma si waliin daldaalanii beeki.(Kana jechuun yoo nama kabajje namnis akkasuma si kabaja. Yoo hin kabajinis akkasuma isaanis si hin kabajan.) Namni haadha abbaa isaatif ajajame fi tola oolef ijoollen isaas akkasuma ajajamuu fi tola ooluf. Haafaâ€“uu fi hawwii qullaa irraa fagaadhu. Dhugumatti isaan lamaan kunniin jirenya tanatti hiyyummaa bakka buâ€“aniiti. Hanga dandeessu Rabbiin sodaadhu. Harâ€“a kaleessarra,boru immoo harâ€“a irra,dhokataa kee mulâ€“ataa keetirra yoo wayyeessu/foyyeessu dandeette, godhi(hojjadhu). **Hojii dhiifama gaafachu qabduuf of eeggadhu**, eenyullee hojii gaariif gonkumaa dhiifama hin gaafatu.(Yommuu salaataf(sagadaaf) dhaabbattu salaata nama nagaya dhaammatu salaati; ammaan booda salaatu akka hin dandeenye akka waan duâ€“u heddu godhii salaati. Haya(saalfannatti) maxxanii, namoota haya(saalfanna) qaban keessaa tokko taatati. Namoota miidhaa irraan hin geessin. Kana irra, waan gaarii kenniif/godhiif; yoo dandeesse isaani araarami. Yommuu waa gaafatamu doyâ€“a hin taâ€“in. Yommuu namni tokko gargaarsaf si gaafatu duubatti hin harkifatin. Namni yoo doqna(doyâ€“a) taâ€“e ergasii Rabbiin wantoota isatti dhiphisa. Nama kenneef immoo Rabbiin wanta inni kenneef bakka buusaf.â€“**141**

Daandii Musliima Jirenyaa Isaa keessatti -147

Jireenyi Musliima buâ€“uuraale torba(7) irratti kan dhaabbattu taâ€“uu qabdi.

Kitaaba(Qurâ€“aana) Rabbiitti maxxanuu yookin qabachuu, karaa Ergamaa Rabbi(SAW) hordofuu,wanta haalala taâ€“e nyaachu namoota biroo miidhu irraa of qusachuu,cubbuu/badii irraa fagaachu,yeroo hundaa towbachuu(gara Rabbi deebiâ€“u),mirga(haajaa) namoota biroo guutu. Muftiwwaan gurguddoona Islaama yeroo darbee fi kan ammaa jirenyi Musliima wantoota armaan

olitti eerame irratti hundeefamu akka qabu mirkaneessan. Obboleessa/obboleetti Musliima buâ€™uuraale torbaan armaan olii kanniin irratti gadi dhaabbadhu,fedhii Rabbiitin hanga duutu.

Nageenyi Boru dhufa -148

Hogganaan dhugaan qajeel fi akka muftiitti kan ilaallamu Umar bin Abdul-Aziz kuxbaa(sermon) isaa kan dhuma keessattiakkana jedhe,â€•Yaa namoota isin kaayyoo malee hin uumamne. Akkanumatti hin haftan osoo hin herreegamiin(wanta hojjattaniif osoo hin gaafatamiin akkanumatti hin dhiifamtan). Gaâ€™uumsa dhuma qabdan kan Rabbiin isin jiddutti murteessu hedu. Namni rahamtaa Rabbii kan waa hunda of keessatti qabateen ala jiru dhugumatti ni kasaara. Namni Jannata hanga samii fi ardi balâ€™attu seenu dhowwame kasaare. Beekkadhaa, nageenyi boruu nama Gooftaa isaa sodaate fi wanta baayâ€™ee argachuuf wanta xiqqoo kan gurgureefi(jannata argachuuf nama hojji gaarii hojjateefi) â€“ wanta badu wanta hin banne kan turuun kan jijireefi. *Isin keessaa ana caalaa nama cubbuu qabuu kan hin beekne taâ€™ulle ergaa kana isiniif dhaama.* Anaa fi isinillee Rabbiin akka araaramu nan kadha. â€œ Kuni damboobummaa (humility) namoota hojji gaarii hojjataniiti. Rahmanni Rabbii warroota hojji gaggaari dalaganitti dhihoodha.

Maal asirraa barattan? Wanti keessa koo rukute hima dhuma Umar bin Abdul-Aziz jedhedha. Eessa jirra nuti? Hojji gaarii tokko hojjanaani fi buâ€™aan isaa nuu fi namoota irratti mulâ€™annaan, maal ofiin jenna,namoota biroo hoo akkamitti ilaalla? Kaliifan kuni ummata dura dhaabbate,â€•Nama na caalaa cubbuu/badii qabuu isin keessaa hin beeku.â€• Nuti garagaltoo kanaa immoo â€œNama na caalaa hojji gaarii hojjate hin jiru.â€•Jenne yaadnaa mitiree? Cubbuu keenya daganne hojji keenyan of tuulla. Yaa Rabbii dhukkuba kanarraa nu fayysi,nu qajeelchi,nuu araarami.

Malik Ibn Dinaar -151

Gaafa tokko Malik ibn Dinaar barattoota muraasa isaatinakkana jedhe,â€•Yommuu jabaachu/gogoga qalbii keessanii,laafinna qaama keessanii fi xiqqeneenya soorata keessanii hubattan, waaâ€™ee wanta isin hin galchine akka dubbattan beekaa.â€•

Jechoota hikmaa(wisdom) -157

Yommuu ibn Aâ€™un namticha biraatti nagaha dhaamu,akkana jedheen,â€•Sirratti sodaan Rabbii(taqwaan) haa jiraatu,nama taqwaa qabuuf addummeen (kophummaan) itti hin dhagahamu.â€•

Zayid bin Aslamakkana jedha:â€•Nama Rabbiin sodaatu namoonni isa jaallatu osoo san dura jibbaniyyuu.â€•

Imam Sawriin(Rabbitin rahmata isaa haa godhu) Ibni Abi Zaaâ€™ibinakkana jedhe:â€•Yoo Rabbitin sodaatte Inni siif gahaadha,namoota hin barbaaddu. Yoo namoota sodaatte,isaan si hin quubsan yommuu hirkanna guutu Rabbirraa ati qabduun wal bira qabamuâ€•

Suleeymaan bin Dawuudakkana jedhe,â€•Wanta namootaa kennname nuufis kan akka isaaniti fi san caalu nuu kennname. Wanta namoonni beekan nutis ni beekna. Garuu wanta sodaa Rabbiti dhoksaa fi ifatti,haqummaa yeroo gammachuu fi gaddaa,madaalam yeroo durummaa fi hiyyummaa caalu hin agarre.â€•

Dhiirsa Filachuu-171

Namtichi tokko Hasan bin Ali(RA)akkana jedhe gaafate,â€•Intala takka qaba. Namoonni fuudhaf na

---

gaafatu. Eenyutti haa heerumiisi?â€

Hasanakkana jedheen,â€ Nama Rabbiin sodaatutti heerumiisi. Yoo ishii jaallate ni kabaja. Yoo ishii jibbe immoo hin miidhu.â€

Kanaafu yoo abbaa taatee intala qabaatte, ishiif yaadi nama Rabbiin sodaatutti heerumiisi. Yoo ati immoo intala dhiirsa barbaadatu taate nama Rabbiin sodaatu barbaadadhu, yoo si jaallate si kabajaa, yoo si jibbe immoo si hin miidhuti. Tolee obboleetti too!

Caaltuu Dubartoota(The Best of Women) -174

Namni baadiyaa tokko kan dubartoota waliin muxannoo qabuu waaâ€™ee dubartoota gaafatamee. Akkana jedhe,â€ dubartiin gaariin dheertu yommuu dhaabbattu, beekkamtu yommuu teettu, dhugaa tan dubbattu yommuu haasoftu. Ishiin yommuu aartu aariin ishii dafee kan irraa galu, kolfi ishii seeqata bareedadha (beautiful smiling). Yommuu waa hojjattu haala gaariin hojjatti. Dhiirsa ofiiti ni ajajamti, mana ofitti maxxanti. Ummata ishii keessatti ni kabajamti garuu sammuu ofii keessatti homattu of hin lakkooftu. Nama kan jaallattu fi bilchaattudha. Wanti ishii hunduu gaariidha.â€

Hiriymmaan akkana taâ€™uu qaba -176

Abu Dardaa(RA) niiti ofiitin akkana jedhe,â€ Yommuu anaa aaru argite, aarii koo qabbaneessi. Yoo ati aartu aarii kee ani sii qabbaneessa. Akkana taâ€™uu baannan maalif walitti saahibomna(hiriyyoomna) ree?â€ Yommuu jechi kuni Ä°maam Zuhri gahu, akkana jedhe,â€ Hiriymmaan akkas taâ€™uu kan qabuudha.â€

Kitaaba wabii

[Gems And Jewels](#) lakkofsonni armaan olii fuula kitaabichaa agarsiisu

Hanga barruu biraatin walitti deebinutti Assalamu aleykum wr wb. Turtii gaarii

Date Created

January 2, 2016

Author

admin